

У 2
4-74

масова
жидовська
бібліотека

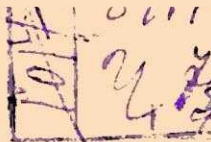
891.79
4 25

СЕРГІЙ ЧМЕЛЬОВ

СВИНЯЧА СПРАВА

література
і мистецтво

СЕРГІЙ ЧМЕЛЬОВ

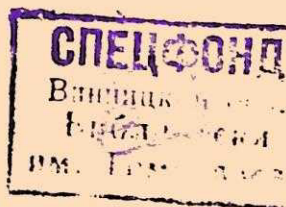

СВИНЯЧА СПРАВА

(ГУМОРЕСКИ)

2636/2

1803/с

ЛІТЕРАТУРА І МИСТЕЦТВО

ХАРКІВ — 1931

Бібліографічний опис цього видання виконано
в Друкарстві Українського Друку, Карквському
репертузі та інших видавничих Української
Книжкової Палати

СВИНЯЧА С. ПАВА

Щоб забезпечити членів цегельних артілей м'ясом, гірничий центр запропонував артілям, щоб вони придбали свиней та відгодували їх протягом зими. Жашківська цегельна артіль повідомила свого дільничного інструктора, що вона „дає згоду прийняти на відгодівлю свиней, якщо їх видасть сусідній радгосп, забезпечать фуражем та якщо будуть відпущені на спеціальні кошти“...

Ніколи зібрання не було таке численне й жваве.

— Обов'язково будемо розводити свиней,— радісно кричав голова.

— Я ще з дитинства люблю шинку й „малоросійську“ ковбасу.

— А свинячий холодець хіба поганий?— перебив секретар.— Це ж так їжа... та ще коли чарка.

— Дозвольте і мені слово,— вмішався скарбник.— До вашої резолюції я маю внести деякі зміни. Ви, товариші, зовсім забули про „сальтисон“. Звичайно, я не заперечую ні проти шинки, ні проти ковбаси, але ж будьте, товариші,

справедливі, не позбавляйте прав громадянства „сальтисон“.

— А сало,—істерично вигукнув похмурий технік.—Уявляєте: береш молоденьке сальце, ріжеш його, гадюку, на тоненькі шматочки і на сковородочку...

— Свиначий смалець теж непогана штука,—перебив попереднього „оратора“ рахівник.—Особливо з кашею.

— Дайте, нарешті, висловитись,—обурився технік.—Це ж вам не вечірка, а зібрання, так от я кажу: береш сальце, ріжеш...

— Та ріж його швидше, а то слина вже котиться,—гукнув хтось з місця.

— Кажі далі. У суті.

— Я ж і кажу: ріжеш шматочками, піджарюеш...

— Товаришу голово,—не витримає рахівник,—дозвольте ж і мені про смалець. Не можна, щоб тільки один висловлювався. Це зажим...

— Давайте швидше голосувати,—закричали навкруги.—А то дійсно, слиною зйдеш.

— Правильно,—сказав голова,—холодець не міжнародне становище. Зрозуміло і без запитань. Зараз голоснемо... Хто за шинку, тобто ні, за ковба... тихо, чорт... за розведення свиней, підведи вгору руку.

Тих, що утримались, не було, а рахівник, так той навіть перевищив норму,—підвів обидві руки.

— Одноголосно,—резюмував голова.—А тепер секретарю, шпар одразу листа до

центру. Пиши. „ Обговоривши пропозицію відповідних органів про розведення свиней виробничими артільями і всіляко бажаючи підтримати наше скотарство і взагалі палаючи ентузіазмом, Жашківська артіль просить:

1. Надіслати нам свиней.
2. Відпустити належні кошти.
3. Відрядити потрібний штат, тобто свинарів, ветеринарів, робітників.
4. Преміювати нас за нашу згоду й палання ентузіазмом.

З свинячим привітанням... тьху!.. проклятуща свиня прямо з язика незлазить... З товариським привітанням. Голова артілі. Дай підпишу.

— Дорогі товариші,—проказав артільний сторож, що тільки йно ввійшов до кімнати. От ви вимагаєте собі все: і свиней, і кошти, і ветеринарів. А самі ж ви що робитимете?

— Як що?—навіть обурився голова.—Ми будемо... їсти, звичайно...

Пропозицію свинячих ентузіястів центр відхилив, бо відразу побачив, що Жашківська артіль зовсім не потребує свиней... з неї досить своїх.

СЬОМИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ

Знаєте ви сьомий будівельний трест? Ні? Щасливий! А от ХПЗ, на жаль, знає. І роботу його знає. І темпи. І все, що хочете. А працює цей трест, дійсно, по-вдарному. Вам потрібно, скажемо, збудувати стіну у сталеливарному цеху. Будь ласка! Вам роблять стіну. Без тяганини. Без бюрократизму. Без... цегли. Без дощок. Просто становлять якусь хріновину і кажуть: „Це, хлопці, стіна... Не вірите? Накажи мене бог,—стіна. А що вона така тонка, аж світиться—це нічого. Це наш винахід. „Стіна майбутнього“ називається. Спочатку воно, дійсно, якось сумнувато, а потім нічого, звикнете“.

От і почали робітники звикати. Не звикається! Від „стіни майбутнього“ так дме, аж гуде. Прямо з ніг валить. Почали тут робітники хоріти. Почали по поліклініках бігати та згадувати „злим і не тихим словом“ сьомий будівельний трест. А той тільки посміхається: „До нової конструкції ніяк не звикнуть. Несвідомість!...“

* * *

Крім стін, сьомий будівельний трест уміє ще будувати й їдальні. „Уже що,—каже,—а їдаль-

ні—це мій основний фах. Прямо захоплююсь їдальнями“. От і доручило йому правління ХПЗ збудувати нову їдальню і перебудувати стару. І почав ото будівельний трест будувати. Будує, а наслідків не видно. Працює, а їдальні нема. Що за чорт?! Потім зрозуміли: будтрест ув'язує, погоджує, а головне, вибирає для їдальні підходяще місце. Справа ця, звичайно, складна, от і тягнеться. Щождо будування нової їдальні, то тут будтрест зробив, наче Соломон: „Навіщо,—каже,—перебудовувати? Ну, тісно. Ну, скажімо, собі у рот котлету несеш, а кладеш її у рот сусідові—так ото щільно сидять! Ну, то й що ж? З цього становища можна блискуче вийти. Були в цирку? Бачили: один акробат сідає на плечі другому, на того сідає третій, і так далі. І всі, уявіть собі, непогано почувують себе. Навіть на балабайках грають. Так от і в їдальні. На однім стільці можуть обідати одразу троє. Один на одному. А перебудовувати, їй-бо, не хочеться...“

* * *

Ех, сьомий будівельний трест! Чи не про тебе, буває, сказав колись Чехов: „Хоч ти і сьомий, а...“

„ЕНТУЗІЯСТ“

Спостерігаються випадки, коли фахівці, користуючись з реорганізації установ, ставлять неприпустимі рвацькі вимоги. Приміром, одеський фахівець Куце Георгій висуненням рвацьких вимог відповів на пропозицію ВУПКСУ про переїзд до Харкова.

Вислухавши пропозицію переїхати з округи до Харкова, славетний кооперативний спец посміхнувся.

— Що ж, це можна. Чотиреста.

— Га?—Не зрозумів товариш з центру.

— Та не га. Хто ж таки на гектари утримання лічить. Я кажу про карбованці.

— Чотиреста?

— Еге ж. Потім квартира. Можна і не з чотирьох кімнат. Коли людина палає ентузіазмом, то вона охоче мириться з житловими неприємностями. Аби справа йшла як слід, а квартира для нього—це вже остання категорія. І трьох кімнат вистачить.

„Центральний“ товариш хутко проковтнув склянку холодної води і запитав:

— Можна і не в центрі?

— Безумовно. Коли людина працює наче десять ударних бригад, то що для неї центр. Раз єсть авто...

— Щасливий,—позаздрив товариш із центру.— У вас єсть авто? Ви його, мабуть, в автодорівській лотерії виграли?

— Яка там лотерія,—незадоволено зморщився окружний спец.— Я кажу про ваше авто. Якщо ви його дасте в мое розпорядження, то я охоче житиму навіть на Холодній горі! Коли людина тільки те й робить, що наздоганяє та випереджає, то їй однаково де жити, аби зв'язок з установою був добрий: авто, телефон...

— І телефон?!

— Обов'язково. Коли людина і вдень, і вночі змагається і підвищує, то вона без телефону, наче без рук.

— І більше нічого?—прошелестів „центральный кооператор“.

— Ну, звичайно. Що ж може вимагати у вас старий ентузіяст кооперативного фронту! А, проте, стійте: я зовсім забув про особисту секретарку.

— Ну, от бачите.

— Потім, звичайно, вам доведеться сплатити мені виїзні, добові, курортні...

— А може, вам видати зараз аванс?—підказав „центральный кооператор“.—Карбованців так із 600...

— Та господи!.. Коли людина палає й змагається, так чого ж—давайте.

— Може, вам, крім авта, ще й аероплян дати?.. Дирижабль?

— Ні, дякую, у мене серце слабе. Літати не можу.

— Шкода. А може, крім телефону, вам ще й грамофон дати, патефон, мікрофон? Кажіть, не соромтесь. Може, крім особистого секретаря, вам потрібний ще й особистий головбух?

— Якщо ви не жартуєте, то воно б справді..—почав був окружний спец, але, подивившись на обличчя „центрального“ товариша, додав:—Ні, ні, я бачу, що ви смієтесь. Невже ви моги старого вдарника вам не підходять? Прямо дивно. Що ж ви можете мені запропонувати?

— Тільки одне: забиратись геть.

— Так, так,—похитав головою славетний спец.. Тут палаєш, змагаєшся, і вдень, і вночі, тільки про виконання промфінпляну думаєш, а він... Е-ех, не вміють у нас, у центрі, цінити справжніх ентузіястів...

Тільки відвідувач вийшов з кабінету, „центральный“ кооператор хутко відчинив квартиру і довго дихав холодним, свіжим повітрям.

Читачі! Якщо і до вас зайде цей ентузіяст—женіть його у шию. Не забувайте, що вентилувати кімнату не завжди зручно.

З НОТАТОК СКЕПТИКА

Я не вірю в сімейне щастя. Не вірю навіть тоді, коли бачу молоде подружжя, яке весь свій робітний день проводить буквально в обіймах. І я цілком правий. Мені, наприклад, цими днями показали одну установу. Добра установа. Всеукраїнського масштабу. Так от ця добра і доброго масштабу установа вирішила культивувати в себе сімейне щастя. Теж всеукраїнського масштабу. Чому це так вийшло—достеменно не знаємо, але догадуємося, що причина цього—книжки. Службовці цієї установи, бачите, мали справу з книжками. Ну, а книжки це вже така категорія—якщо їх начитатися, то й дуже просто ум за розум зайти може. А тут, наче навмисне, кни-и-жок тих стільки, що коли їх „пустити на вагу“, то ними можна обгортати оселедці всього Союзу протягом трьох п'ятирічок. От скільки книг! І всі—уявіть собі—наукові.

Ну, от і вирішили ці наукові робітники поставити своє сімейне щастя на нові рейки. За наукою. Навколо, прикладом, чоловіки, ідучи на посади, залишають жінок удома. Ну, а в установі—самі знаєте, чи довго до гріха: то реєстраторша з напудреним носом, то друкар-

ниця з нафарбованими губами. А то буває, і навпаки: чоловік тільки за поріг, а жінка ту ж мить починає вже „фільтрувати“ з сусідою. Як же цьому запобігти? А дуже просто: треба зробити так, щоб обое—і чоловік і жінка—працювали вкупі. Отут вже чортового батька „пофільтруеш“. Тут, брат, подвійний контроль: жінка доглядає за чоловіком, чоловік за жінкою. Правда, ця наукова установа ще не перейшла зовсім на „сімейну безперервку“, а тому шукання сімейного щастя залишається в стані експериментальної роботи: покищо тут працюють сім подружжів, зате справу цю поставлено досить солідно: голова місцевкому працює з жінкою, секретар місцевкому з жінкою, зав якогось там відділу з жінкою...

Ну, скажіть, чим не щастя? Завжди вкупі. Два оклади. „Профлінія“ своя, сімейна. А от—даруйте—не вірю я цьому щастю. На мою думку, таке постійне перебування вкупі чоловіка й жінки дуже скоро набридне: і самому подружжю і РСІ...

А ви кажете: щастя. Брехня!

Р. С. Висловлюю свою щирю подяку всім особам та установам, що дали мені змогу написати цього фейлетона.

„Установи“ ці—бібліотека Всеукр. Академії Наук (Київ). Особи: Максименко, Кравченко, Терлецький, Барзилович, Козловський, Бродовська й ціла низка інших осіб, чиї прізвища я, на жаль, забув занотувати. Сподіваюсь, що вони на мене за це не дуже образяться.

КІНОІДЕОЛОГІЯ

Голова славетної кіноорганізації (якої саме— не скажемо) апетитно позіхнув і, малюючи на бльокноті чортика, запитав секретаря:

— А скажіть, Семене Аркадійовичу, які картини йдуть тепер по робітничих кінах?

— Картини,— посміхнувся секретар, — найперший сорт. Бойовики, можна сказати, ліпших марок.

— Я не про це,— перебив голова.— А ідеологія цих картин яка?

— Ідеологія?— примружився секретар.— Та в нас вона, матінко, з кожної картини фонтаном б'є. Самі назви чого варті. Ось, наприклад: „Призрак щастья“ або „Во власти крокодила“. Чим погано?

— Та-а-к, закручено здорово,— промимрив голова,— але невже і під крокодила ідеологію підпустити можна?

— Натурально,— зареготався секретар.— Адже, що таке крокодил? Тварина, що пожирає людей, але яких саме? Ось у цім саме вся сіль: він поїдає веслярів, рибалок, мисливців, себто виключно трудящих. Бачите, ось вам соціологічна підкладка вже й готова.

— Так... туманно, правда, але нічого,—ухвалив голова. Ну, а інші?

— Інші ще кращі,—зрадів секретар,—„Женщина с миллиардами“, наприклад...

Голова похитав головою.

— А чому ж нас за неї так лаяли?

Секретар аж підскочив.

— Якесь непорозуміння! Ви тільки вдумайтесь: „Женщина с миллиардами“. Та це ж майже за Карлом Марксом. Це ж краща агітка поточного сезону. У Маркса—„Капітал“, так би мовити, „мільярди“, а в нас капіталістка—„Женщина с миллиардами“. Поніме?

— Усе це так,—зідхнув голова, малюючи чортика,—але не завадило б нам щось і наукове до району кинути. Ну, там про аборт щонебудь...

— Про аборт?—іронічно примружився секретар,—та в нас майже в кожній картині і аборт, і все, що хочете, е. А в одному бойовичку—„Любов парижанки“ називається—так героїня, чи повірите, на п'ять частин шість абортів встигає зробити. А ви кажете...

— Це добре,—неуважно кинув голова, домальовуючи ріжка чортеняті,—а ось щодо політичних тем, у нас той... слабенько; потім, від побуту відстали: не йдемо, та, би мовити, в ногу з часом...

— Хреста на вас нема,—скрикнув секретар.— Та в нас усі картини під політику та під побут підігнані. У газеті, скажімо, про рифив пишуть, про Марокко, а в нас уже, будь ласка, „Шейх“

на 8 частин з прологом; тиждень безпритульної дитини оголошено—у нас „Дитя Карнавала“ подано; почався з'їзд жінвідділів—„Жену Фараона“ маєте; відкрилися міські різниці—„Оливерскій бык“ демонструється...

— Та ви не хвилюйтеся,—перебив його голова.—Я так тільки запитав, до речі. Чи варто там через якусь дурницю кров псувати. Ви подивіться краще, що ось я намалював—і він простяг секретареві свій бльокнот.

— Як гарно!—всміхнувся секретар.—Невже самі?

Трудовий день славетної кіноорганізації почався.

1159860

„ГЕРОЙ ПРАЦІ“

— Невже це по-вашому хліб? — трусячи в руках шматок якоїсь сірої маси і насідаючи на зава пекарні, кричав покупець.—Невже це хліб? Одягніть окуляри, товаришу. Придивіться!

— Мені нема чого „очки втирати!“—образився зав.—Я і так бачу: звичайний хліб нашого печення. Ну?

— А всередині ж що? Дивіться: тарган!

— Тарга... себто, пробачте,—і звичайним рухом зав вихопив з хліба запеченого таргана і підніс до рота.

— Це, товаришу, ізіум-с. Звичайнісінький кримський ізіум. Погляньте,—і він з апетитом проковтнув „премію“.

— Хай вже по-твоєму буде,—прошамотіла бабуся, що стояла поруч.—Ну, а в моїй франзолі попалося—теж ізіум, скажеш?—і вона простягла завові шматок хліба, з якого кокетливо виглядала недокурена цигарка.

— Бачу, бачу,—ласкаво посміхнувся зав.—Чудесний мигдаль. Батумський. Високої якості. Та ось вам!—І не встигла стара оглянутися, як зав проковтнув недокурок.

— Ху, нечиста сила!—плюнула баба і вийшла з крамниці.

— Чудесно,—посміхнувся третій покупець, що досі стояв мовчки.—А що ви скажете про це?— І він вийняв із кишені уривок заяложеного мотузка.

— Це? Ваніль. Кладемо для аромату. От!— І зав, немов досвідчений „шпагоковтатель“, ковтнув і це.

— Дозвольте, дозвольте,—замішався одвідувач.—Я вам не те дав. Це, виходить, шнурок для черевиків був, а цю ганчірку справді в хлібі знайдено. Кишені переплутав.

— Нічого, не турбуйтеся,—засміявся зав.—Ми і ганчірочку пояснити можемо. Це в нас швидко. Раз—і „ніяких цвяхів“.

— Ну, вже й ніяких,—не повірив хтось.—А це що?—На прилавок дзенькнувши впав трицалевий, увесь у борошні цвях.

— Це, це...—прошепотів було зав, але потім схопив себе за голову, голосно гикнув і зомлівши повалився на підлогу.

УДАРНИМ ПОРЯДКОМ

(Обіжник Тьхутресту за № 114587)

Дуже терміново. Дуже обіжно. До всіх підлеглих підприємств нашого тресту.

У зв'язку з ускладненням на паперовому фронті правління тресту пропонує вам негайно вжити таких заходів:

1) Скликати спеціальну нараду всіх відповідальних працівників для обговорення питання про паперову кризу. Протоколи наради в десяти примірниках надіслати до правління не пізніше як 10 березня.

2) Негайно завести прибутково-вибуткові книги для фіксування прийому та видачі чистого паперу.

3) Відібрати від усіх службовців писане зобов'язання берегти папір як у конторі, так і в себе вдома.

4) Всебічно економити книги, скасувавши не дуже потрібні, наприклад: „Книга для скарг“.

5) Скриньки для скарг, що заохочують людиність переводити папір,—перевісити в непомітне місце, або ж—найкраще—накрити їх плякатом „Бережи папір!“

6) Про перебіг кампанії повідомляти правління: щотижня—особливими відомостями (дивись додаток, форма № 11) і щомісяця—звідними анкетами (форма № 48).

7) Про кожний випадок недбалого ставлення до паперу складати відповідний акт, копії з якого (у трьох примірниках) надсилати: 1) до Правління, 2) до РСІ, 3) до прокуратури.

8) Врешті, з метою здобути непотрібний папір пропонується вам переглянути всі архіви, і коли в них будуть знайдені важливі документи, негайно зняти з них копії (у двох примірниках), а оригінали, вкупі з іншими паперами, здати „на лом“.

Сподіваємося, що виконуючи вищезазначені правила, ми спільними зусиллями зживемо паперову кризу і дамо державі потрібну кількість свіжого доброго лому.

Голова правління (підпис)

Керівник справ (підпис)

ХАТНЯ ГОСПОДАРКА

Льодовий період

Чули новину? Скоро льоду не буде. Мешканка з сусідньої печери казала. Її чоловік працює в тресті „Червоний мамут“, так там це питання вже пророблювали і навіть пов'язували. Через тиждень, мабуть, ні за які тальони льоду не дістанете. Запасайтесь, голубонько, запасайтесь...

Середні віки

Чули новину? Скоро цвяхів з хреста господнього не буде. Жінка з сусіднього кварталу казала. Її чоловік працює сторожем у монастирі, так переказував, що тепер—ніяких цвяхів, на святу воду переходять. Ач, що чорти вигадали: вода ж на місяць, не більше, а цвях—на все життя „середствіє“! Запасайтесь, голубонько, запасайтесь...

ТВЕРДИЙ ХАРАКТЕР

(Передвиборний діалог)

- Здоровенькі були, Панасе Семеновичу!
 - Здорові були й ви, Петре Петровичу!
 - Куди бог несе, на переобрання рад?
 - А ну їх! Я на них зроду не ходив.
 - Як!! Невже й разу не брали участі у передвиборах?
 - Я ж кажу—не брав.
 - За тринадцять років революції—жадного разу?!
 - Так.
 - І тепер, на чотирнадцятому році, теж не підете?
 - Не піду на сто чотирнадцятому.
 - Не підете, коли всі йдуть, коли всюди гасла, плякати?..
 - Кажу, що не ходив і не піду. Такий уже в мене характер твердий: раз сказав ні, значить ні. А сказав я це „ні“ ще 17 року. Тільки йно Жовтнева революція вибухнула, так я, значить, цю історичну фразу й проказав. І тепер от на жадні зібрання, на жадні конференції—не визнаю!
 - Чому так, Панасе Семеновичу?!
 - А тому... тому, що я... позбавленець, щоб їх чорт забрав!!!
-

„ЗРАЗКОВИЙ“ СЕЛЬБУД

Густий тютюновий дим, пахнувши в обличчя, ледве не збив мене з ніг. Я кілька хвилин стояв і ні чорта не бачив, тільки чхав і кахикав. Трохи звикнувши, я почав оглядатися. Сельбуд, як виявилось, був зразковий:—підлога була чудесно заплъована, стіни прикрашені гаслами: „А Федька—дурень“ „Маруська боїца лоскоту“ і таке інше. У сусідній кімнаті, очевидно, грали в шахи. Правда, я не чув, щоб об'являли „шах“, але зате хтось бадьоро і упевнено весь час говорив про „мат“.

— Вам, товаришу, чого?—почув я чийсь голос.

Я обернувся і побачив крізь дим незнайому постать.

— Напевно з міста,—догадалась фігура і додала:—якщо цю установу хочете оглянути, так я завідувач і можу в суті; вам з якої точки: так, чи з освітньої.

— Та тут ніякої точки не побачиш,—посміхнувся я!—Ач який дим.

— У нас завжди так,—не без гордоців зауважив завідувач.—У тих, де одвідують дві каліки, звичайно, атмосфера чиста, а в нас з ранку народ. Втягнути маси треба вміти...

— Чим же ви їх втягуєте, — широко здивувався я. Завідувач погордливо всміхнувся.

— В інших, звичайно, пивом та іншими лімонадами приваблюють, а в мене, брат, чорта лилого. Усе за інструкціями.

— Тобто? — не зрозумів я.

— Ну, всякі розумні розваги, — відповів зав. — Шахи там, доміно різне. Деякі до того захоплюються, що до биття морди доходять. От учора Васька Книш, наприклад, Петрові Конопатому всю „карточку“ шахівницею розписав. За „дамку“ посварились. Так - то, дорогий товаришу, в інших пияцтво й темрява, а в мене — розумні розваги. Охоплено всі сто відсотків. Це теж відчувати треба.

— А культробота? — запитав я, почувуючи легку млюсть.

— Це в нас, брат, на „ять“, — була відповідь. — Ми на всю округу відомі.

— Вистави, мабуть, провадите? — догадався я.

— Так! — навіть гикнув від задоволення зав. — А які п'єсочки ставимо — пальці облизати можна. „Як ковбаса, то чарка“, наприклад, або „Кум мирошник, або сатана в бочці“. Чудесно!

— Дозвольте — тихо перебив я, — хіба ці п'єси тее... ідеологічно витримані?

— Ех ви, — похитав головою зав. — Ви звикли в своєму місті до всякої халтури: — „Полум'ярі“, „97“, а в нас, брат, не жартуй — і, з сміхом підштовхнувши мене в бік, він радісно зареготався:

— А, коли б ви побачили в нас „Кума ми-

рошника“!. Розумієте; артиста зав'язують у лантух і б'ють по голові макогоном. Вірите — публіка просто рачки лазить од сміху. А „Пан Цуцик“. Тут, знаєте, баба сідає на лавку, лавка ламається і...

— Послухайте,—не витримав я.—Ви б цього „Пана Цуцика“ краще за хвіст та палицею звідси. Серйозно?!

—Чудово!—заіржав завсільбудом і навіть заплескав у долоні.—Ми так і зробимо:—в першій дії Хівря буде тягти Остапа за ремінець і бити його палицею. От сміху буде! Здорово загвинтимо, хо-хо!! А ви це, пробачте, денебудь бачили, чи сами вигадали?..

Я помацки знайшов двері і вивалився на вулицю.

ПЕРЕМОЖЕНИЙ САВАОФ

— Можна оглянути ваш клуб?

Завідувач—кирпатий комсомолец з багатирськими плечима—задоволено посміхнувся:

— Не можна, а навіть треба.

— Невже,—здивувався,— ви встигли перебувати його? Ще ж тільки тиждень, як вам передали церкву, а...

— А я вже з неї зробив „що треба“. І знаєте, як я хотів назвати цей клуб? „Червоний опіум“!—І могутні плечі комсомольця задрижали від сміху.

— Ну, ходімо до вашої церкви, „помолимося“ трохи,—сказав я.—А все таки мені дивно: як це ви так швидко „святий храм“ під клуб пристосували. Там же стільки ідеологічно-невитриманого: іконостас, стінний живопис.

— Ну, то що ж, все це, поки одержимо кошти на ремонт, залишилося там. Що ж зробиш? Але використано по-новому, з підходом. Та от подивіться самі.

І, відчинивши заржавілі, рипучі двері церкви, комсомолец додав:—Прошу.

Я ввійшов і здивовано озирнувся:

— Вибачте, але клубу я не бачу.

— Темно. Підходу не видно,—пояснив завідувач і повернув вимикач.—Ну, от. А тепер почнемо огляд з іконостасу. Дивіться, на „царських вратах“—лісі євангелісти з паперами в руках. А під ними гасло: „Ліквідуйте неписьменність дорослих“. Далі: на дверях ліворуч архангел Михаїл з вогняним мечем, а на ньому напис: „Не складай зброї—імперіялісти не сплять“. На других дверях, праворуч,—архангел Гавриїл з лілеями. Під ним—обов'язкова постановка РВК: „Бережіть насадження. Штраф 5 крб.“ Тепер—гляньте вгору. „Тайная вечеря“ має плякат: „Громадське харчування розкріпачить жінку.“ „Народження Христа“ (бачите: христосик у печері, на сні) має заклик: „Організуйте ясла—не залишайте дітей по повітках та закутках“.

„Вознесеніє“ — „Авіяція — двигун прогресу“.
„В'їзд Господа в Єрусалим“ (Христос на ослиці)—
„Геть старі засоби пересування—дайош Автодор!“.
„Три отроки в печі вогняній“.— „Хай живе кремація!“ Ну, і таке інше. А для різних об'яв використовую скрижалі Мойсея. Дивіться, на одній: „Передплачуйте третю позику індустріалізації“, на другій—„Читайте „Червоний Перець“!“ — Здорово?

— Нелогано,—згодився я.—Але уявляю собі, як були обурені діди.

— І не кажіть! Один дідуган трохи не бив мене. Ач,—каже,—чорт собачий: не міг плякатів нижче розвішати. Обов'язково йому на Мойсея п'ястися треба, а якби нижче, на божу матір,

повісив, руки повідсихали б, чи що? А то от тепер старій людині й прочитати не можна.

І комсомолец, наче кидаючи виклик Саваофові, задер догори голову і голосно зареготався. Я мимохить зробив те саме, і наш сміх—батьорий і радісний—ще довго лунав під раціоналізованим склепінням церкви.

org

ЛІБЕРАЛ

— Я, звичайно, проти стінгазети нічого не маю, навпаки,—сказав секретар правління.—Розчищайте там на всі підбори, кого вам завгодно, бичуйте непорядки всілякі і, взагалі, як це у Чехова сказано: „Сейте разумное, вечное“... Будь ласка! Але ж перш ніж повісити газету, давайте її мені на перегляд. Не подумайте, товариші, що це цензура—боронь боже! Просто так, по-дружньому. Гаразд?

— Хоч це і не той,—знизала плечима редколегія,—а проте, нехай буде по-вашому,—проглядайте.

Через хвилину секретар цокнув пальцем по малюнку і сказав:

— Це ви директора Івана Єлпатовича намалювали? Чудово! Прекрасно! Прямо, як живий. А під ним що? „Вельмишановний гр-н Запяткін, що любить ганяти кур'єрів у своїх особистих справах“. Ха-ха! Тонко підмічено. Ловко! Тільки, бачите, Іван Єлпатович людина нервова: побачить такий малюночок та й буде на мені злість зривати. Ще подумає, що я й темку цю дав. Не за нього, старого чорта, за себе прошу: зніміть до біса цей малюнок! Не підкладайте мені свині, братці!

— Нічого не вдієш,—зідхнула редколегія,— коли ви вже так боїтесь—гаразд, знімемо.

— Потім от далі,—сказав секретар,—у вас заміточка про жінку нашого завгоспа йде: „Катається, мовляв, ця пані на державних конях і вдень, і вночі“. Заміточка, звичайно, прекрасна; стиль, прямо скажу, тургеневський, але, пробачте мені, вона навряд чи може піти.

— Чому ж саме?—здивувалася редколегія.

— А тому, що жінка завгоспа їздить з особистого дозволу Івана Єлпатовича і—ви розумієте?— може зчинитися буча. До того ж і з Варварою Петрівною я в дуже гарних стосунках; навіть кум, коли хочете... Словом, зніміть, ради Христа, цю бузу. Щонебудь вставте.

Редколегія поморщилась, але замітку зняла. Чорт, мовляв, з ним! Матеріялу вистачить.

А секретар тим часом на вірш уже націлювався:

— Краса!—заголосив він.—Не вірш, а музика. Прямо вік би читав! Куди Пушкінові!

— А потім скажете: зніміть!—ехидно примружилась редколегія.

— Що ви, що ви!—обурився секретар.—Хіба в мене підійметься рука, щоб викинути таку красу? Ні за що! Вірш, безумовно, піде, але з невеличкими, майже непомітними, змінами: замість прізвища головбуха—поставте просто „дехто“, а замість „розтратив“—„витратив“. Або, знаєте що: замініть цю ерунду якимнебудь іншим віршем, хіба мало всяких.

— „Птичка божия“, наприклад,—ехидно хихикнула редколегія.

— „Птичка“! — жахнувшись підскочив секретар.— Та чи знаєте ви, що це ж вийде прямий натяк на нашого завклубу. Пурхає, мовляв, як птичка, а в клуб і носа не показує. Це, звичайно, вірно, але не можна ж, громадяни, з усього фарс робити. Не ходить—і чорт з ним! Навіщо ж з людиною відносини псувати, коли в нього, до того ж, і сестра моя бібліотекаркою працює. А ви—„Птичка“...

Через кілька хвилин від стінгазети залишилася сама тільки назва: „Вентилятор“.

— Назва, дійсно, прекрасна,—сказав секретар, кидаючи в кошик останню замітку.— Але, вибачте, вона дуже антирадянська. Ну, справді: республіканська установа, на чолі її—сам Іван Єлпатович і —на тобі!—„Вентилятор“. Йй-богу, це звучить якось провокаційно: от, мовляв, у нас така духота, що нам обов'язково потрібно вентилятор. А на дідька він, коли в нас, дякувати директорів, і так повітря чудове, а ви... Змініть!

І, відліпивши заголовок, секретар задоволено помацав руками чисту дошку...

ЗМІСТ

	стор.
Свиняча справа	3
Сьомий будівельний	6
„Ентузіаст“	8
З нотаток скептика	11
Кіноідеологія	13
„Герой праці“	16
Ударним порядком	18
Хатня господарка	20
Твердий характер	21
„Зразковий“ сельбуд	22
Переможений Саваоф	25
Ліберал	28

КОНСУЛЬТАЦІЙНЕ БЮРО ДЛЯ ПИСЬМЕННИКІВ-ПОЧАТКІВЦІВ ПРИ ВИДАВНИЦТВІ „ЛІ М“

Щоб допомогти письменникові-початківцю, з 8-го травня ц/р. при Державному Видавництві „Література і Мистецтво“ утворилося Консультаційне бюро.

Консультаційне бюро консулює письменників з таких питань:

1. Поточна політика комуністичної партії і Рад-влади.

2. Політика партії в галузі літератури і мистецтва та вимоги, що їх ставить до літератури реконструкційна доба, питання теорії та історії літератури, критики.

3. Основні засади марксизму-ленінізму, філософії та історії класової боротьби.

Консбюро провадить свою роботу такими способами:

1. Усна консультація.

2. Заочна консультація.

3. Організація літературних диспутів, лекцій, доповідів з письменниками-початківцями.

Консбюро має в своїй системі консультантів з таких галузей літератури та науки:

1. Поезія.

2. Нарис.

3. Проза.

4. Критика.

5. Мова.

6. Філософія.

7. Історія класової боротьби.

Приймальні дні: що 2, 8, 12, 18, 22, 28 числа від 6 до 8 години вечора.

Адреса: Харків, вул. Вільної Академії № 5. Державне Видавництво „Література і Мистецтво“.

На конвертах просимо зазначати „для Консбюро“.

Ціна 10 коп. (Р)

